

NOVA DOBRA

plačano do
Študijska knjižica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglaš za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravništvo: Strossmajerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Zborovanje demokratske stranke v Celju.

V nedeljo se je vršilo lepo obiskano zborovanje zaupnikov demokratske stranke za celjsko-vranski okraj. Mala dvorana Narodnega doma je bila natlačena polna somišljenikov. Shod je otvoril predsednik krajevne organizacije g. dr. Kalan. V svojem govoru je poudarjal, da bi morala skupščina še delovati pol leta do 29. junija. Radikalna stranka pa je videla v tem nevarnost. Pašič je sestavil novo radikalno vlado in razpustil skupščino, s tem seveda je bil pokopan uradniški zakon in prizadeti uradniki. Da bi radikalna vlada izpeljala volitve po svoji želji, odstavlja demokratske uradnike, jih premešča, svoje pristaše pa nagradi z lepimi mesti, četudi niso za svoje službe kvalificirani. Pašič dela volitve, kakor jih je bil že preje navajen. Za uradništvo se ne meni nova vlada, obupen položaj javnih nameščencev ji ni mar. Radikalna stranka hoče, da ostane uradnik še kakor je bil, brezpraven. Zato vrši persekucijo uradništva, delavne, zmožne moči odstavlja, nedelavne in nezmožne pa nastavlja. Nova vlada je odprla izvoz, s čemur ogroža naše gospodarstvo in industrijo. Tudi glede naših naložb v Avstriji je situacija vsega pomisleka vredna, za eno našo predvojno krono bi naj dobili dvajset avstrijskih. Mi živimo v času težke prometne krize. Na Hrvaškem preganja prometno osovje. Če vse to premislimo moramo vedeti, da apatija ni na mestu. Kaj vse je dosegla demokratska stranka nam je znano. Vse kar izvršuje sedanja radikalna vlada je naša stranka preprečevala, to je bil negativen pomen stranke. Pozitiven pa je bil cela vrsta dobrih koristnih zakonov, delo, na katerega je lahko ponosna stranka. Ona je ena najmočnejših strank v državi. Demokratska stranka je sklenila, da postavi kandidate po vsej državi ter se hoče prepričati, kateri stanovi nje ne rabijo. V Sloveniji se cepijo napredne sile. G. dr. Kukovec je vzdignil glas lansko leto za koncentracijo naprednih sil, toda bil je glas vpiljočega v puščavi. Voditi moramo boj proti klerikalizmu, ki hoče zaslužiti

Guy de Maupassant:

Moja žena.

(Konec.)

Ko so naju bili ločili, sem pobegnil v svojo sobo, okamenel začudenja. Zaklenil sem se, in sedel, noge položil na stol, kajti moji čevlji so bili ostali pri mladenki.

Slišal sem velik nemir po vsem gradu, odpiranje in zapiranje vrat, šepetanje, brze korake.

Po preteku pol ure je nekdo pri meni potrkal. Zakričal sem: »Kdo je?« Bil je moj stric, oče poročenke prejšnjega večera. Odprl sem mu.

Bil je bled in razjarjen in osoren z menoj: »Obnašal si se pri meni ko mulc, slišiš?« Potem je pristavil mirneje: »Kaj, ti bedasti nesramnež, se pušiš zalotiti ob desetih predpoldan! Zaspil si ko klada v tisti sobi, namesto, da bi odšel takoj... takoj potem.«

Vzkliknil sem: »Toda, stric, zasukam vas, da se ni nič pripetilo... Zmotil sem se pri vratih, ker sem bil pijan.«

Skomizgnil je z ramami: »No, no, ne pravi mi budalosti.« Dvignil sem roko: »Prisegam vam, na svojo čast.« Stric: »Da, dobro, Tvoja dolžnost je, tako odgovoriti.«

Zdaj sem bil jaz na tem se jeziti, in sem mu pripovedoval vso svojo nezgo-

slovenski narod. Sami moramo delati in če pride do kooperacije z drugimi naprednimi strankami, jo iskreno pozdravljamo. Vsaj na Štajerskem bomo složni. Eden pojav zadnjih dni je zakon o stanovanjih. Dr. Žerjav je hotel sprejeti za nameščence šestkratno povišanje, a ta določba ni prišla v pravilnik. O prostem zvišanju najemnin ni govora. Garancija za obe stranki je, da plača najemnik najemnino, ki je primerna njegovemu gmotnemu stanju. G. predsednik pozdravlja g. poslanca dr. Kukovca, ki je storil veliko, za kar smo mu vsi hvaležni. Nadalje pozdravlja delegata obrtništva iz Maribora g. Novaka. Nato se je priglasiel k besedi g. Prekoršek, ki je poudarjal, da je temelj k zgradbi države položen z ustavo: ali je ta najboljša, je danes postranska zadeva, naša stranka iskreno želi, da se naše napredne sile ne cepijo. Onstran Save so to učinili, ni bilo v narodno korist, a Štajerska je je v tem pogledu zdrava. G. sodnik dr. Vičar je v debati predlagal naj bo razen obrtnika tudi en kandidat uradnik, ki bi zastopal uradniške interese, kar so zborovalci z veseljem pozdravili.

G. Rebek je poudarjal v svojem govoru, da se moramo pri volitvah združiti vsi v enotno fronto, ker le tako bomo dosegli svoj cilj. Burno pozdravljen je razjasnil vso situacijo g. poslanec dr. Kukovec, ki je poudarjal, da je po tem volilnem redu volitev pravična. Imamo ustavo sedaj treba gospodarskega socialnega dela. Obrazložil je natanko volilni red ter pozival, naj se strnejo vse napredne stranke v eno falango. Mariborski obrtniški delegat g. Novak je istotako poudarjal naj se združijo vse napredne stranke.

Govorila sta še v debati gg. Košček in Gruden. Prvi je poudarjal potrebo složnega nastopa vseh slojev, ki čutijo narodno in napredno, g. ravnatelj Gruden pa je v svojem govoru poudarjal potrebo, da se uradniško vprašanje iz vseh strani odločno zastopa ter da se uradniškemu stanu naj da tudi možnost, da v skupščini potom svojega zastopnika brani svoje pravice, ki niso le za uradniški stan važne, ki so življenskega pomena za dobro upravo države.

do. Gledal me je z začudenimi očmi, ne vedé, kaj naj bi verjel.

Potem je odšel, da bi se posvetoval s polkovnikom.

Zvedel sem, da so ustanovili sodišče mater, kojemu so bila podvržena različna dejanja tega dogodka.

Vrnil se je čez uro, sedel resno ko sodnik in začel: »Najsi bodi kakor že, vidim samo eno sredstvo te rešiti iz zagate, to je, da se poročiš z gospodično Dumoulin.«

Poskočil sem groze:

— »Kar se pa tiče tega, nikdar!«

Vprašal je resno: »Kaj nameravaš torej storiti?«

Odgovoril sem priprosto: »Toda... oditi, kadar mi vrnejo čevlje.«

In stric: »Ne šaliva se, prosim. Polkovnik je odločen ti razbiti butico, če te sreča. In bodi uverjen, da se on ne šali. Predlagal sem mu dvoboj, a mi je odvrnil: »Ne, pravim vam, da mu razbijem butico.«

»Oglejva si torej stvar z drugega vidika.«

»Ako si ti zapeljal to deklico, potem, je še slabše zate, dečko, za kaj takega niso mladenke.«

»Ali, ti si se zmotil, ker si bil pijan, kakor praviš. To je še vedno jako slabo zate. Ne smemo se izpostavljati tako bedastim slučajem. V vsakem oziru je

Ko se ni nihče več oglašil k besedi, je g. predsednik dr. Kalan zaključil to lepo zborovanje, ki je pokazalo, da vlada med somišljeniki lepa edinost in da jih je resna volja stopiti enotno v volilni boj, ako na to prestanejo druge napredne stranke, to je Samostojna kmetijska in Narodno socialna stranka. Samostojna kmetijska stranka se je po svojem vodstvu izrekla sicer že negativno, povdarjajoč svoje izključno agrarno razredno stališče, kojemu se ne podvržejo vsi ostali sloji naroda. Kljub temu, da se iz vrst naprednih kmečkih volilcev ponovno izraža volja in želja, da gre do napredne narodne sile skupno v boj za dosego ciljev, ki se v resnici v strukturi našega naroda ne ločijo tako odbijajoče. Narodno socialistična stranka na predlog in ponudbo od strani vodstva demokratske stranke doslej še ni odgovorila. Položaj v našem narodu je danes vsled razpusta skupščine in vladanja samosrbske radikalne stranke tak, da je dolžnost naprednih narodnih strank, da se ne cepijo, ker ogrožajo s tem ono idejo, ki nam je vsem skupna in koji smo dolžni vsi brez ozira na osebe v posameznih strankah v polni meri složno posvetiti vse delavne sile. Zbor zaupnikov demokratske stranke v Celju je bil mnenja, da se naj v tej smeri v zadnjem momentu stori še vse. Ako pa se izkaže, da so bili vsi iskreni in dobro mišljeni predlogi zavrnjeni, ne zadene nas pred narodom nikaka odgovornost za posledice, ter bo stranka šla samostojno v volilni boj v vseh okrajih. Njen položaj danes ni slabši, obratno je mnogo boljši! Tot je bil pri volitvah za ustavodajno skupščino.

Na zborovanju so bili sprejeti sledeči sklepi:

Na sestanku 7. januarja 1923 v Celju zbrani zastopniki pridobitnih slojev sklenejo pozvati vse napredne stranke in sicer samostojno kmetijsko, demokratsko in narodnosocialistično, dase združijo v 8 dneh na enotno kandidatno listo za okrožje mariborsko celjsko.

Zahtevajo za sebe kandidacijo v dveh največjih volilnih okrajih celjsko-vranskem in mariborskem lenartskem ter bi v slučaju da se sporazum ne doseže izvajali pridobitni krogi to posledico, da bi se pridružili onim sku-

uboga deklica izgubila svoje dobro ime, kajti nihče ne bo verjel opravičbam vinnjenega. Prava žrtev, edina žrtev vsega je ona. Pomisli.«

Odšel je, a jaz se kričal za njim: »Recite, kar hočete. Ne poročim je.«

Ostal sem sam še eno uro.

Nato je prišla teta. Jokala je. Poskušala je z vsemi sredstvi. Nihče ne verjame, da sem se zmotil. Ne morejo resno misliti, da se je mlada deklica bila pozabila zakleniti v hiši po ni ljudstva. Polkovnik to je bil tepci. Ona joka od jutra. To je srašen, neizbrisen škandal.

In moja dobra teta je pristavila: »Le vprašaj za njeno roko, mogoče najdeš sredstvo se izmuzniti pri izvršitvi pogodbe.«

To mi je olajšalo um. In privolil sem napisati prošnjo. Uro pozneje sem odpotoval v Pariz.

Prihodnje jutro so me obvestili, da je moja prošnja sprejeta

Tri tedne kasneje so se, ne da bi mogel najti zvijačo, napako, napravili oklici, razposlala oznanila, je bila pogodba podpisana; in nekega pondeljka zjutraj sem se nahajal v razsvetljeni cerkvi, ob strani mlade deklice, ki je plakala, potem, ko sem bil vtrdil župniku, da jo želim vzeti za družico... do smrti enega ali drugega.

pinam, ki se za sporazum izrečejo in nam izvolitev našega kandidata omogočijo.

Določilo se je kot nosilca lista dosedanega poslanca g. dr. Kukovca in kot okrajnega kandidata za Celje-Vranksko zastopnika pridobitnih slojev Ivana Rebeka, istočasno se je izrekla in sprejela želja, da se postavi v mariborskem okraju uradniški kandidat. Na predlog g. Novaka iz Maribora se je imenom gospodarskih slojev sklenilo soglasno, da današnja odločitev ni definitivna, ako se v zadnjem trenutku še doseže kooperacija s sorodnimi naprednimi strankami. Za ta slučaj je dobil odbor potrebna pooblastila.

IZ SREDE NAŠEGA NARODA.

Vsakemu izmed nas je še živo v spominu obnašanje inteligence v času nekdanje Avstro-ogrške monarhije. Ta jarem smo občutili na vsakem koraku vsakdanjega življenja. Povsod so nas sprejemali z uradniško hladnostjo v dobrem slučaju, v hudem s psovskami na račun našega jezika in zabitega kmeta. Kratko njih obnašanje je bilo birokratsko.

Popolnoma razumljivo, vsaj so bili to ljudje tujega naroda, ki večidel niso razumeli našega jezika in naših šeg in katerim je bila vcepljena v kri ljubezen do Avstrije in sovraštvo do našega ljudstva.

Nevarnost, da postanejo naši duševni delavci istotaki birokratje, navedla je del naše inteligence predvsem dijaštvo in učiteljstvo na misel, da je treba svojo besedo med narod, da je treba kapital, ki ga je narod vložil v njihovo izobrazbo, povračevati, da ne bo veljalo o naši inteligenci, kar je rekel pesnik Prešern o nekem književniku:

»Žre knjige, od sebe pa ne da nobene fige.«

Prepad, ki je nastal med nemško in nemčursko mislečo inteligenco na eni strani in našim narodom na drugi, je treba odpraviti ali vsaj premostiti, da ne doživi naša inteligenca takega poraza na škodo ljudstva in s tem države kot ga je doživela ruska. Nam so potrebne vse sile narodove, da zgradimo našo do danes še slabo Jugoslavijo.

Kar se tiče zbliznanja z narodom, je jako hvalevredno započelo delo celj-

Nisem je bil več videl in gledal sem jo postrani z nekim sovražnim presečenjem. Toda ona ni bila grda, pravzares ne. Rekel sem sam sebi: »Evo ti ene, ki se ne bo vsaki dan smejala.«

Ona me ni do večera niti enkrat pogledala, in ni mi rekla ni besedice.

Sredi noči sem vstopil v zakonsko sobo z namenom ji naznaniti svoje odločbe, kajti sedaj sem bil gospodar jaz.

Sedela je na stolu, oblečena ko čez dan, z objokanimi očmi, bledim licem. Vstala je, ko sem vstopil in mi šla resno nasproti:

»Gospod, je rekla, pripravljena sem storiti kar mi zapovedujete. Usmrtim se, ako želite.«

Pri teh junaških besedah je bila lepa ta polkovnikova hčerka. Objel sem jo, sajsem imel pravico.

In kmalu sem opazil, da nisem bil okraden.

Pet let sem oženjen. Ne obžalujem še nikakor.

Peter Létoile je umaknil. Njegovi tovariši so se smejali. Eden je rekel: »Ženitev je loterija; ne smemo nikdar izbirati števil, one, ki jih izberemo slučajno, so najboljše.«

In drug je pristavil za zaključek: »Da, toda ne pozabite, da je bog vina izbral namesto Petra.« Kamil.

sko ljudsko vsenčističe. Ne smemo pa se omejiti na samo Celje.

Po besedah starejšega zdravnika ni bilo medicinskega predavanja od Celja tja do Slovenjgradca že celih 21 let! Bojazen, da bodo predavanja slabo obiskana, nas ne sme strašiti. Tri predavanja v najbližnji preteklosti, eno v od železnice oddaljenem kraju, so bila dobro obiskana. Bilo je poslušalcev od 50 do 70. Le z miniaturnim delom bomo imeli sčasoma aspehe. Pri tem ne mislimo na politična predavanja, ki ljudi bolj razdružujejo kot navajajo k skupnemu delu, temveč na gospodarska in proračunska, katerih celo v naši zavedni in napredni Savinjski dolini zelo pogrešamo.

Radujemo se polzelskemu društvu abstinentov, ki je niklo sredi tovarniških delavcev, napovedalo boj nevednosti in zlorabi pijače, da ohrani družbi in državi zdrave, trezne člane in da razširja s predavanji obzorje posameznika. Do danes je to edina organizacija tega kroja v celi Sav. dolini. Trezno misleči sodržavljani bodo storili vse, da ostane ta koristna organizacija živa in da sežejo njene korenine še globlje med narod.

Mlajšemu delu inteligence posebno dijaštvu, kličemo gotovo z narodovim odobravanjem: Držite se gesla: «Iz naroda za narod!»

Politične vesti.

Prekmurje. Na sestanku delegatov in županov je bil 6. t. m. postavljen kot srezki kandidat g. Štefan Kuhar, posestnik v Markišovcih in g. poslanec dr. Kukovec kot nosilec liste.

Republikanska stranka je sklicala za nedeljo 7. t. m. v Celje sejo glavnega odbora, na kojoj je vabila tudi g. Štefana Radiča. G. Radič ni prišel, poslal je svojega namestnika. Ker so republikanci iz seje hoteli napraviti zborovanje, je bila oblast pripravljena isto razpustiti. Republikanci so imeli popoldne sejo v Spodnji Hudinji pri gostilničarju Pristovšku, na koji je zahteval odposlanec Radičev dr. Perna iz Zagreba, da bodi nosilec republikanske liste na Štajerskem g. Radič sam, čemur so se pa navzoči uprli.

Socijaldemokratska stranka za Slovenijo je imela v nedeljo svoje strankino konferenco v Celju v hotelu Skoberne. Razpravljala je o postavitvi kandidatov.

Politična situacija. Dne 5. tm. je imel glavni odbor demokratske stranke sejo, na kateri so se razpravljala razna volilno-tehnična vprašanja. Stranka bo podpirala vsako akcijo v pomoč svojim somišljenikom, ki so postali žrve preganjanja. Proletarska stranka bo kljub grožnjam notranjega ministra stopila v volilno borbo. Vprašanje vstopa muslimanov v vlado še ni rešeno.

Demarša Male antante Madžarski. »Češke Slovo« prinaša vest, da so poslaniki Češkoslovaške, Rumunske in Jugoslavije izročili veleposlaniški konferenci noto, v kateri se energično protestira proti madžarskem zakonskem načrtu glede obrambe države, vojaškega davka in delovne dolžnosti. Madžarski listi pišejo ostro proti tej še ne potrjeni vesti in naglašajo, da se obmejne države madžarske, ki so oborožene do zob, nimajo ničesar bati od neoborožene Madžarske.

Napad na češkoslovaškega finančnega ministra. Ko je hotel 5. tm. dr. Rašič pred svojim stanovanjem stopiti v avtomobil, je oddal 21 letni zavarovalniški agent Josip Šoupal nanj dva strela iz revolverja. Težko ranjenega ministra so prepeljali v podolski sanatorij. Atentat je izvršil zaradi Rašičevega političnega delovanja. Razen Šoupala doseđaj še niso nikogar aretirali. Gre najbrž za čin posameznika.

Celjske novice.

Hišni posestniki se naprošajo, da jutri 9. tm. ob priliki prvega rojstnega dne naše ljubljene kraljice Marije okrasijo svoje hiše z zastavami.

Rojstni dan Njenega Veličanstva kraljice Marije. V torek 9. januarja t. l. se praznuje rojstni dan Njenega Veličanstva kraljice Marije s službo božjo, ki se daruje ob 8. uri 30 min. v župni cerkvi sv. Danijela. Vsi državni uradi in javna oblastva razobesijo na svojih poslopih državne zastave.

IZ PRORAČUNSKE SEJE CELJSKEGA OBČINSKEGA SVETA dne 4. januarja.

Župan dr. Hrašovec otvori sejo ob 18. uri ter poroča, da se je vsled želje vseh klubovih načelnikov seja, ki je bila prvotno določena na 29. dec., preložila na 4. tm., da so mogli finančni odsek ter posamezni klubi proračun še temeljiteje preštudirati in predložiti.

Na to preide na dnevni red ter da besedo referentu finančnega odseka dr. Božiču, ki uvodoma povdarja, da je njegova naloga kot poročevalca nevhvaležna in tudi nepopularna. Mora marsikaj predlagati, s čimer se osebno ne strinja. Kdor pa je zadnje dneve sodeloval pri predpripravi v finančnem odseku, ta bo popolnoma razumeel, zakaj so se morale marsikatere potrebščine skrciti ali črtati, kar ni ravno v preveliko korist za razmah in vstvarjenje pri mestnem gospodarstvu. Ker pa živimo v izvanrednih razmerah, je treba štediti, a za najnujnejše izdatke najti tudi primernega kritja. Nato preide dr. Božič k posameznim postavkam proračuna.

Obča občinska uprava. Od knjigovodstva predloženi proračun izkazuje primanjkljaja 804.539 Din. Finančni odsek je znatno skrcil rezervni fond za povišanje draginskih doklad, enkratni nabavni prispevek ter predlaga tudi redukcijo uradništva, kojega število ni v nikakoršnem razmerju z delokrogom z ozirom na število prebivalstva. Skrčeni proračun izkazuje v tej postavki dohodkov 6.330 Din, potrebščin 570.939 D, torej primanjkljaja 564.209 Din.

Policija. Za dva mestna policijska agenta plačuje mesto 42.700 Din, dohodkov je 10.000 Din, torej primanjkljaja 32.700 Din. Prispevek za razne potrebščine drž. policije znaša 3.543 Din.

Ulice, trgi, mostovi, brvi, vodotoki, kanali. Prvotno namenjena vsota 1 milijon 160.550 Din se je restringirala za 686.000 Din. Ugotovila so se sicer nekatera nujna popravila ulic, zlasti trotarjev, vendar je celjsko prebivalstvo lahko na snago in splošni utis, ki ga nudi javni prostori z ozirom na druga mesta ponosno. Kapucinski most je potreben nujnih popravil. Dokler pa okoliška občina in okrajni zastop ne kažete večjega interesa za to javno komunikacijo, tudi mestni občinski zastop ne more nositi vseh bremen. Radi tega se je ta postavka skrcila na 100.000 Din. Pri Sp. Lanovžu, kjer se razvija vsa celjska industrija, je predvidena javna cesta z dvema mostovima, za kar se je stavil v proračun primeren znesek. Pri kanalizaciji se izvrše le najnujnejša dela in popravila. Vseh izdatkov za ulice, trge, mostove itd. je 474.550 Din, dohodkov 13.700 Din, torej primanjkljaja 460.850 Din.

Mestna vprega. Tu se je pred vsem konstatiralo, da ni jasnih računov, koliko ta panoga mestnega gospodarstva nese. Na vsak način je pa aparat prevelik. Sklenilo se je radi tega prodati 2 para konj ter dva hlapca odpustiti. Kljub temu je dohodkov samo 23.000 D, potrebščin 90.000 Din, torej primanjkljaja 67.000 Din, to pa radi tega, ker se doslej razne vožnje za mestne korporacije in podjetja niso zaračunale, kar se mora odslej radi jasnih računov zgoditi.

Ubožni sklad. Potrebščine so se črtale iz prvotnega proračuna za 40.000 Din, ne da bi mestni ubožci pri tem trpeli. Tem so se prejemki za leto 1923 celo več kot podvojili. Potrebščin je 121.000 Din, dohodkov iz glob in milodarov 14.000 Din, torej primanjkljaja 107.000 Din. Mestna občina preskrbuje 30 revežev v ubožni hiši, 64 izven ubožne hiše v Celju, 11 izven Celja in 9 v hiralnici.

Mestni fizikat. Črtalo se je 25.000 Din za nabavo novega desinfekcijskega aparata. Potrebščin je 16.780 Din, kritja (povrnitev stroškov pri desinfekcijah) 1000 Din, torej primanjkljaja 15.700 Din.

Šolstvo. Mestna deška osnovna šola: Potrebščin 146.470 Din, 77.500 D je določenih za popravilo strehe in napravo obzidka. Mestna dekliška osnovna šola: 37.380 Din. Mestna dekliška meščanska šola: potrebščin 46.045 Din. Državna deška meščanska šola prispevek 11.930 Din. Obrtna nadaljevalna šola: prispevek 7000 Din. Trgovska nadaljevalna šola: prispevek 10.780 Din. Ogromne vsote stane kurjava. Večji zneski so se določili za nabavo učil in za knjige revnim šolarjem.

Za kulturne in druge namene. Tudi

pri tej postavki je pokazal obč. zastop. da se zaveda svoje kulturne in socialne naloge. Glasbena Matica dobi poleg prostega stanovanja in razsvetljave podpore 6.000 Din ter 5 sežnjev drv, Dijaška kuhinja 1.500 Din. Dramatično društvo v naturalijah in prosto uporabo gledališča: Olepševalno društvo poleg drugega podporo 15.000 Din. mestna požarna bramba 2500 Din in šolske sestre 300 Din. Vrh tega je določena vsota 25.000 Din še za razne druge podpore. Skupnih izdatkov je 58.000 Din.

Tržna uprava. Stoinina 40.000 Din, potrebščin 5.055 Din, torej prebitka 44.945 Din.

Tehnica. Dohodkov 2.500 Din, potrebščin 1160 Din, torej prebitka 1340 Din.

Hiše in posestva. Vzdrževanje mestnih hiš je za mesto veliko breme, ker povzročajo razna nujna popravila ogromne stroške. Obnovi se sklep, da se morajo prodati v najkrajšem času vsi objekti, katerih mestna uprava ne potrebuje neobhodno. Prvotni proračun se pri tej postavki reducira za 58.400 Din. Potrebščin je 72.910 Din, kritja 67.303 Din, torej primanjkljaja 5.607 Din.

Gozdno gospodarstvo. Gozdna oblast je začasno ustavila vsako eksploatacijo. Proda se samo oni les, ki se je posekal radi električne napeljave v Trbovlje čez mestni gozd in kos gozda pri Sv. Jožefu, kjer se zopet pojavlja lobadar. Dohodkov je 56.620 Din, potrebščin 37.136 Din, torej prebitka 19.484 Din.

Izvoz greznic. Za mezde hlapcev, nabavo cevi in vzdrževanje vozov 31.566 Din, dohodkov je 35.385 Din, torej prebitka 3.819 Din.

Ribarska pravica. Ugotovilo se je, da je nemški občinski svet ob prevratu podaljšal protipostavno pravico za malenkostno letno najemnino 212.50 Din do leta 1945. Pokrajinska uprava je na predlog mestnega magistrata zakup ravnokar razveljavila.

Mestna kopališča ob Savinji. Obresti od posojila in oskrbovalni stroški 8.738 Din, dohodkov 15.000 Din, torej prebitka 6.262 Din.

Parno zimsko kopališče. Zakupna pogodba se podaljša do konca leta ter se mora plačevati povišana najemnina. Treba bo razmotrivati vprašanje novega modernega kopališča. Potrebščin je radi nujnih popravil, kurjave ter mezd 66.400 Din, dohodkov 42.000 Din, torej primanjkljaja 24.400 Din.

Klavnica. Konstatirajo se nekatere nujne investicije, ki niso v proračunu. Kljub temu izkazuje to podjetje 173.855 Din izdatkov ter 175.000 Din dohodkov, torej komaj 1.145 Din prebitka.

Mestno gledališče. Dohodkov ni. Vzdrževanje poslopja in gledališki mošter stane 16.205 Din.

Mestno pokopališče. Vzdrževanje 27.725 Din, dohodkov 6.952 Din, torej primanjkljaja 21.673 Din.

Pogrebni zavod. Nujno potrebne so nekatere nove nabave. Obratni in pogrebni stroški znašajo 123.082 Din, fiktivno 140 letnih pogrebov da dohodkov 140.000 Din, torej je prebitka okrog 17.000 Din.

Mestni vodovod. Plača uslužbencev, popravila, nabava materiala i. dr. ter 6% obresti od posojila, izkaže izdatkov 159.704 Din, dohodkov je 108 tisoč 654 Din, torej prebitka 51.050 Din. Ni pa v proračunu postavke za rezervni fond v slučaju večjih popravil in razširjenje vodovoda.

Elektrarna. Elektrifikacija celjske okolice se izvede še tekoče leto. V koliko se je udeležil mesto, je razvidno iz predlagane resolucije. Mestna elektrarna izkazuje dohodkov 1.030.000 Din, izdatkov 1.005.680 Din, torej prebitka 24.320 Din.

Plinarna. Podjetje je pasivno, vsled česar je misliti na sanacijo. Predlog finančnega odseka naglašajo potrebo, da se plinarna proda. Izdatkov je 232.125 Din, dohodkov 216.000 Din, torej primanjkljaja 6.125 Din.

Razne obveznosti pri denarnih zavodih. Obrestovanje izkazuje primanjkljaja 519.176 Din. Od prvotnega deficita, ki ga je izkazoval proračun, se je deloma črtalo pri izdatkih, deloma pokrilo z višjimi dohodki 1.217.775 Din, tako, da je konečni deficit 1.803.410 Din, ki ga je treba pri rednem gospodarstvu kriti tudi z rednimi dohodki.

Kritje. Predlagajo se pred vsem stare davščine, vrhu tega še povišanje

davka na občo in posebno dohodnino ter rentnino od 207% na 250%, užitnino na vino od 75 p na 1,25 Din ter na pivo od 50 p na 75 p. Na novo se uvede užitnina na žganje, ki naj znaša 5 Din od l, ter davek na vstopnice pri veseljah a 50 p. Poročevalec povdarja, da je bilo treba iskati kritja zlasti tam, kjer konsumenti novo davčno breme najmanj občutijo. Pravično je nadalje, da prispevajo k davkom mestne občine tudi tujci, ki so deležni v veliki meri raznih občinskih naprav. Užitninski davek na alkoholne pijače je v današnjih razmerah še najbolj umesten.

Uvedejo ozir. pridržijo se naj sdeše davščine:

1. 160% najemnina	120.000 Din
2. 160% zemljarina	1.800 "
3. 250% obča pridobnina	357.233 "
4. 250% posebna pridobnina	57.825 "
5. 250% rentnina	1.812 "
6. progresivna davščina na najemnino	75.000 "
7. Najeminski novič	75.000 "
8. Užitnina:	
a) na vino (1 1,25 Din)	437.500 "
b) na pivo (1 75 p)	262.500 "
c) na žganje (1 5 Din)	250.000 "
d) na meso	35.000 "
9. Davek na prenočišča	70.000 "
10. Davek na ponočni obisk gostiln in kavarn	60.000 "
11. Domovinska pravica, takse etc.	21.000 "
12. Davek na vozila	15.000 "
13. Davek na vstopnice pri veseljah	10.000 "

Od teh dohodkov se odračunajo razni stroški pri pobiranju davščin, tako, da kritje z ozirom na potrebščine izkazuje pri celokupnem proračunu malenkosten prebitok.

Poročevalec dr. Božič želi, da bi se vsi obč. odborniki zavedali težkega položaja, v katerem se nahajajo danes vsa obč. gospodarstva, ter izroči s tem proračun v debato.

Obč. odb. Koren izjavi v imenu svojega kluba, da bo glasoval za proračun. Kritizira pa dosedanj sistem knjigovodstva, ki ne nudi popolne jasnosti. Je za uvedbo knjigovodstva pri mestnem oskrbništvu. Parno kopališče naj bo vsak dan odprto, kar ne podraži kurjave, ker se morajo sicer peči vedno na novo kuriti. Glede kritja se strinja s predlogi finančnega odseka v katerem je tudi sam sodeloval.

Obč. odbornik Rebek želi, da je klavnica aktivna. Ako bi se tekom leta izkazal primanjkljaj, se morajo pač pristojbine zvišati. Pri mestni elektrarni se naj odpravi inšpekcijska služba, ki se je doslej pokazala kot popolnoma odveč. S tem se lahko mnogo prištedi. Zemljarina naj se zviša vsaj za 100%.

Obč. odbornik Bernardi prizna potrebo, da krije občina svoje redne izdatke tudi z rednimi dohodki. Je pa proti temu, da se večina bremen vahi na ramena gostilničarske obrti. Naj se poviča obča in posebna pridobnina, uvede davek na reklamne listke, izložbe, vozne in računске listke; tudi davek na tujske sobe bi se lahko še povišal. Uvidi pa potrebo nočnega davka in užitnina, a ne v tako visoki meri.

Podžupan Žabkar se izjavi v imenu svojega kluba za proračun. Povdarja, da je finančni odsek le težkim srcem reskiniral posamezne postavke proračuna. Ako okoliška občina in okr. zastop nočeta prispevati k popravilu kapucinskega mostu, naj se uvede mostnina. Tudi govornik je za reorganizacijsko knjigovodstvo. Izložbe se naj obdačijo po m² in pri tem posebno luksuzne izložbe.

Proti temu je obč. odbornik Rebek, ker so ravno lepe izložbe v okras vsega mesta.

Obč. odbornik Ogrizek se v splošnem strinja s proračunom, zahteva pa, da se radi kontrole vpeljejo pri uradih in pri delavcih raporti o dovršenem delu. Pri gledališču bo treba gledati na amortizacijo. Želi še nekatera pojasnila glede mestnega šolstva.

Po tej kratki stvarni debati preide župan dr. Hrašovec k glasovanju. Soglasno se sprejme od finančnega odseka predlagani proračun ravnokar tudi predlogi in resolucije, ki jih prečita referent dr. Božič ter se glase:

Predlogi in resolucije.

1. V občinski upravi se naj zniža uradniški aparat za dva pomožna uradnika, eno pomožno uradnico in dve slu-

gi. Izvršitev se naloži županstvu.

2. V mestnem oskrbništvu se naj uvede knjigovodstvo o porabi lastnih pridelkov, o nakupu potrebščin, o dohodkih iz vprege itd. pri čemur se naj zaračunajo vožnje korporacijam in zavodom, za katere se uporablja. O uporabi delavcev in delu se naj ima stalno evidenco (raporti). Dva para konj se naj prodata in odvisni osebe odpusti.

3. Mestni šolski svet naj ponovno sklepa o tem, da naj prispeva okoliška občina za vsolane otroke gotov prispevek.

4. Pri mestni hišni posesti se ponovno sklone prodati sledeče objekte: vojašnico kralja Aleksandra, avgmentacijsko skladišče, vojaško vozno remizo, municijsko skladišče, rudarsko šolo, oskrbništvu na Kralja Petra c. št. 27 in 25 in v Vodnikovi ulici št. 2, hiša v Matiji Gubčevi ulici št. 6, v Kovaški ulici št. 3, strelišče v Zavodni ter hišo na Okopih. V slučaju prodaje vogla Kralja Petra cesta in Vodnikova ulica se preseli oskrbništvu na Sp. Lanovž.

5. Pri mestni klavnici se naj pazi na knjigovodstvo in če bi se med letom kazala izguba, se naj stavijo primerni predlogi na zvišanje dohodkov.

6. Mestna občina se udeleži nove delniške družbe za napeljava elektr. toka iz Laškega v Celje. O višini udeležbe se bo sklepalo potem, ko se predložijo tozadevni proračuni.

Mestna občina se udeleži pri ustanovitvi delniške družbe za razdeljevanje elektr. toka v Celju in v okolici pod pogojem, da prinese v to družbo svoje omrežje in svoje elektr. podjetje ter pod daljnim pogojem, da se ji zagigura udeležba za najmanj 51% glavnice. Sklepanje o visokosti cene za mestno električno omrežje in mestno elektrarno sploh in o udeležbi s kapitalom si pridrži mestni svet ponovni sklep po predloženi proračunov.

7. Razmotriva se naj ustanovitev mešane družbe (z udeležbo mesta) za zgradbo poletnega in parnega kopalnišča ob Savinji.

8. Mestna plinarna se naj skuša prodati; pri tem se naj stavi pogoj, da ima mestna občina odločilen vpliv na določitev cen za razsvetlavo in malo hišno kurjavo. Dokler je plinarna v mestnem obratu, mora gledati na to, da postane aktivna; plin za zlatarsko industrijo se naj zviša.

9. Uvedejo se naj in pobirajo za čas od 1. jan. 1923 do 31. dec. 1923 vse v pokritju navedeni davki in davščine v smislu obstoječih ali novih za ta namen potrebnih predpisov. Županstvo se pooblašča, da te predpise izdela in zaprosi odobrenje pri kompetentni oblasti.

10. Županstvu se naroča, da študira in išče že sedaj nove vire dohodkov, n. pr. davek na vozne listke, na reklamne table, na izložbena okna, na bencin in petrolej, na igre s kartami, na buteljna vina in šampanjec itd.

11. Pri knjigovodstvu, ozir. posameznih podjetjih naj se vodi natančen račun o vseh izdatkih z ozirom na proračunske postavke in naj pri vsakem predlogu o morebitnih popravilih ali pa novih nabavah označi na spisu, koliko je še sredstev za dotični resort na razpolago.

Druga točka dnevnega reda je konstituiranje stanovanjske oblasti za mesto Celje po novem pravilniku. Na predlog referenta personalnega oddelka prof. Mravljaka se izvoli za predsednika podžupan Drago Žabkar, za namestnika uradni predstojnik nadkomisar Ivo Šubic, za člane pa iz vrst stanovanjskih najemnikov prof. Slavko Reich, policijski agent Franc Jelen, pekovski pomočnik Stefan Lah in črevljarski mojster Rudolf Zontič, iz vrst hišnih posestnikov Karl Gregorič, Zdravko Krainc, ravnatelj Drago Kralj in dr. Ernest Kalan.

S tem je dnevni red izčrpan, nakar zaključni župan obč. sejo ob 1/23. uri.

Sprejem Glasbene Matice iz Ljubljane v Celju. V soboto smo pozdravili v naši sredi prvovrstni zbor Glasbene Matice iz Ljubljane. Mnogoštevilno občinstvo je pričakovalo drage nam goste. Ko je vlak dospel in so gostje izstopili, je povzel besedo župan celjskega mesta g. dr. Juro Hrašovec, ki je v navdušenih besedah pozdravil zbor Glasbene Matice v imenu starodavnega sedaj slovenskega mesta Celja. Po vdarjal je, da so Slovenci vedno ljubili

petje in gojili svojo pesem. Pripomogla pa jim je v spopolnjenje največ ljubljanska Matica, ki je izobrazila pod vodstvom mojstra g. Mateja Hubada najboljši pevski zbor ter izdala nebroj lepih skladb naših prvovrstnih skladateljev. Zato naj Glasbena Matica ljubljanska živi! Po živahnem odobravanju se je zahvalil predsednik pevskega zbora Glasbene Matice g. Josip Prunk za izredno lep sprejem g. župana in navzočemu občinstvu.

Pogreb umrlega g. Ferdinanda Gologranca, ki se je vršil v nedeljo popoldne na Okoliško pokopališče, je pokazal, kako velike simpatije je užival pokojnik v vseh krogih naroda. Na grobu mu je govoril župan Okoliške občine g. Hrašovec, na zadnji poti so ga spremile požarne brambe iz Gaberje in Vojnika pod vodstvom gosp. Kovačiča, župana vojniškega, načelstvo Posojilnice v Celju, ravnateljstvo Delniške pivovarne v Laškem in nebrojna množica ljudstva od blizu in daleč.

Mestno gledališče v Celju. V torek dne 9. tm. gostuje ansambl mariborskega narodnega gledališča z najnovejšo Remčevo kmeto igro »Užitkarji«, katere premijera se je vršila 5. tm. v Mariboru. Igra abonement.

Olepševalno društvo v Celju je nasadilo pred dekleško meščansko šolo tri skupine vitkih brez, ki bodo krasile prazen prostor, namesto lansko leto posekanih topol, katere je bolezen uničila.

Kino Gaberje. Peter Voss, tat milijonov, tretja epoha se predvaja od torika do petka. Dejanje se vrši deloma po romantični in divni Bosni in Dalmaciji ter so naravnih posnetki Sarajeva, turškega in evropskega dela Dubrovnik in drugih mest izredno lepi.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE V CELJU

Danes 8. tm. ne bo javnega predavanja. Pač pa bo jutri 9. tm. nadaljevanje srbsko-hrvaškega tečaja s konverzaco ob že določenem času od 19—21 ure. Javna predavanja se začasno ubavljajo. Namesto njih bo ob pondeljkih tečaj za fiziko (o. 10 ur) za sedaj po ena ura od 19¹/₂ do 20¹/₂ ure. Vodil bo ta tečaj v fizikalnem kabinetu Meščanske deške šole g. ravnatelj Serajnik. Kdor se hoče vpisati v ta tečaj, naj se do 14. tm. oglasi pri zgoraj omenjenemu ravnatelju. Za uro se plača po 1 Din. Če se zadostno število oglasi, bo se začelo s tem tečajem 15. tm. ob zgoraj označeni uri. Odbor.

Plesne vaje sokolske se vršijo v sredo 10. t. m. v Narodnem domu ob pol 8. zvečer. Ker se bo ta dan sklepalo tudi glede ev. plesnega venčka, je želeli zadovoljivega obiska.

Prosveta.

Koncert ljubljanske Glasbene Matice. V nabit polni veliki unionski dvorani je priredila ljubljanska Glasbena Matica pevski koncert, ki je bil prava manifestacija. Pevovodja g. Hubad je z znano vnamo izvalil iz zborov vse fine se ter žel viharje aplavza. Občinstvo mu je poklonilo krasen laborov venec. Predvsem nas je zanimala Schwabova »Zdrava, Marija.« Temni glas solistke je ugajal. Skladbo je sprejelo občinstvo z navdušenjem. Izredni uspeh so dosegle Lajovčeve pesmi, najbolj »Bolest je kovač«. Lajovic je mojster, ki vpliva zelo na svoje sosodstvo. Vsled tega Försterjeva globoko zamišljena »Ljubica« ni učinkovita tako kakor zasluži. Adamičeve pesmi so tako individualno narodne, da so štiri zaporedoma mogoče preveč. Tudi te so nekoliko izgubile vsled Lajovčevih. Premrl in Krek imata sigurno boljše skladbe kakor »Zdravica« in »Tam na vrtni gredi.« Premrlova »Zdravica« je plitva ter ne sodi na koncertni program, Krekova se odlikuje po nenaravni deklamaciji. Mogočen vtis je napravil Kimovčev »Izgubljeni cvet«, Devova »Svatba na poljani« je srčkana. — Hrvatske in srbske (povečini narodne) so zelo učinkovale. Naravnost impozanten pa je Mokranjčev »Kozar«, ki nam ga je podal g. pevovodja izredno fino, gotovo je ta skladba zahtevala mnogo časa za študij, a uspeh je bil velikanski. Mokranjčevi rukoveti so biseri naše zborove literature. Od Hubada spretno prirejeno »Gor čez jezero...« je moral zbor ponoviti. Edini nedostatek zbora je bil prešibek alt. — Koncert je naredil na občinstvo mogočen vtis ter naj bodo ljubljanski gostje

prepričani, da so nam vedno dobrodošli. Na svidenjel Slavko Osterc.

Dnevna kronika.

Umrli je v nedeljo 7. tm. v Šmarju pri Jelšah dolgoletni notar, bivši župan in član načelstva Posojilnice gosp. Vekoslav Krainc. Bil je vedno iskren narodnjak in naprednjak. Naj počiva v miru! Cenjeni rodbini naše najiskrenejše sožalje!

Teharje. Neverjetno, kakih »kulturnobojnih« sredstev se poslužujejo ljudje okoli Slov. Gospodarja v svrhu hujskanja nevednega ljudstva napram Sokolstvu. V zadnji št. Slov. Gospodarja piše n. pr. nek dopisnik: Sokolski dom so hoteli napraviti iz cerkve sv. Štefana! To je njih karakteristična, farizejsko zavita laž! Le oni sami so predlagali, da bi postal iz razrušene Štefanove cerkve društveni dom Orlov, a o drugem ne vemo ničesar. Res lepo! Čestitamo!

Teharje. Letošnja šolska prireditve na praznik Treh kraljev nam bo ostala vsem živo v spominu. Nismo se nadejali, da nam utegnejo nuditi naši nedolžni otročki toliko zabave in toliko užitka. Ta dan je pa tudi pokazal, da še ni zamrl med našim ljudstvom čut za dobro, blago in ljubezen do naših malih. Precej velika dvorana pri Mastnaku je bila tokrat premala; prišli so kljub slabemu vremenu poleg domačinov tudi ljudje iz sosednih krajev. Posebno nas je razveselilo pevsko društvo iz Ljubecne na čelu jim celokupno učitelstvo. Prireditve nam je nudila res nekaj novega, a lepega. Na novo preurejena igra »Janko in Metka«, okoli 15 izvorno novih troglasnih pesmic, novo slikan oder itd. Ostanimo tudi v bodoče vsi na tej poti, na poti proti solncu in svetlobi!

Visoka starost. V vasi Kubeže v Črni gori je umrl te dni Bogdan Gjurševič v visoki starosti 116 let. Zapustil je 6 sinov in 6 hčera, 48 vnukov in veliko število pravnukov.

Ljudsko gibanje v Mariboru v letu 1922. V Mariboru je bilo 1922 rojenih 978 otrok: 515 dečkov, 463 deklic; umrlo jih je 689: 385 moških, 304 ženske. Poročilo se je v Mariboru in okolici 420 parov, mnogo manj kot v prejšnjem letu; to pa menda zaradi draginje in pomanjkanja stanovanj. Mrličev je bilo 1. 1922 manj zato, ker bolnica ni sprejemala toliko bolnikov kot prejšnja leta.

Nenavaden slučaj. Pri g. Florjanu Gajšek-u, trgovcu in posestniku, je povrgla krava skupaj zraščena dvojčka. Tele je imelo 2 glavi, 2 vrata, 2 normalna repa in samo 4 normalne noge, bilo je pri plečah in hrbtu skupaj zraščeno.

Interesenti se opozarjajo na razglas delegacije ministrstva financ v Ljubljani št. 150/1 - A. IV. v »Uradnem listu« o izžrebanju 4% prioritetnega posojila lokalne železnice Ljubljana - Kamnik.

† Franu Rajšterju v spomin.

Bilo je v jeseni, ko so nas obiskali v Šoštanj srbski seljaki. Izgovorjenih je bilo pri tej priliki več iskrenih napičnic. Iz družbe se počasi dvigne pokojni Fran Rajšter, stopi k vratom in vzame iz žepa kredo. Navzoči, že večkrat iznenadeni po njegovih originalnih domislicah, so radovedno čakali, kaj da bo povedal. Rajšter je brez besed začel pisati s cirilico svoj podpis ter dejal: »Tako me je moj učitelj že pred 50 leti učil. Kdo bi si bil takrat misli,

da Vam bom, dragi srbski seljaki, to kedaj lahko pokazal!» Že kot kmečki mladenič je torej pokojni kazal izredno zanimanje in gojil iskreno ljubezen za vse, kar je bilo slovensko in slovansko. Podpiral in utrjeval ga je v tem njegov sivolasi mozirski učitelj, ki je priprostega kmečkega fanta učil posebej, spoznavši njegovo nadarjenost in do vzetnost. Brez denarnih sredstev ni mogel misliti na študiranje; da zadovolji svoji podjetni naravi in vidi ter spozna svoje južne brate, začel je voziti »flose« v Bosno in Srbijo. Večkrat je pripovedoval svoje zanimive doživljaje ter jih oživljal s tistim svojim duhovitim in značilnim humorjem, s katerim se je vsem prikupil. Pridobivši si s temi vožnjami z lastno pridnostjo nekoliko premoženja, je Rajšter kot mlad in čvrst mož prišel v Šoštanj, kjer je v stranski ulici nakupil nekdanio zapuščeno malo Kravzovo pivovarno, jo brž preuredil v čedno hišico, v katero je vpeljal svojo družico, dobil gostilniško obrt in si s svojim prijetnim značajem in gostoljubnostjo pridobil v kratkem prebivalstvo.

Kmalu smo ju tu spoznali kot narodno zaveden in odločen par, v takrat edini slovenski gostilni smo dobili na razpolago prostore za naše stanke, tudi Čitalnica se je v kratkem preselila od Basista v Družmirju v njegov lokal. Rajšter se je takoj spočetka vsestransko udeleževal, tako da je bil še kot mlad mož izvoljen za šoštanjkega župana. Imel je izrazit čut za lepoto, skrbel je, da so izginile stare in nastale krasne nove stavbe, vedno je zidal in lepšal, aranžiral aleje, popravljaj ceste in ulice, po njegovi zaslugi je dobil Šoštanj električno razsvetljavo, moderno perišče in druge dragocene naprave, s katerimi si je pridobil hvaležnost vseh slojev. Da bi imela narodna društva svoj dom, je zidal po lastnih načrtih hotel, ki bi naj ustrezal vsem potrebam. Tu se je zbiral odslej ves slovenski življelj, tu so se delali načrti za narodni razvoj Šoštanja, tu so se prestregale nakane nemčurjev, ki so hoteli z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi spraviti občino v svoje roke ter se niso strašili niti najnemoralnejših sredstev v dosego svojih namenov. V prvi vrsti jim je bil Rajšter na poti. Z vso rafiniranostjo so ga hoteli gmotno upropastiti ter z njim vred slovensko občino. Deloma se jim je to posrečilo: občina je prišla po raznih goljufijah v nemške roke, Rajšter pa v težek gospodarski položaj. Toda njegovega poguma, njegove energije niso mogli ubiti. »Nič bat, barka bo še naša!» je bila njegova deviza in to geslo je bilo v Šoštanju splošno v vseh težkih prilikah. »Nič bat!» je dejal Rajšter v svojih najtežjih časih, »vse so mi vzeli, moje glave ne!» In začel je znova s tisto svojo neupogljivo energijo, ki so jo vsi občudovali. V njegovi osebi je bil posebljen mož značaja, rodoljubja, odločnosti in dela. Polagoma se je do delal do prejšnjih ugodnih razmer, samo občine ni bilo mogoče več rešiti; peza te bolesti ga je pekla najbolj. Ko je bojna vihra besnela po naših zemljah, smo imeli zopet pri njem svoje zatočišče, vanj smo gledali s trdno vero v skorajšnjo rešitev iz spon in stisk sužnosti in trpljenja. Ko je pri prevratu zapel boben in je občinski redar s slovenskim trakom proglašil osvobojenje, je zopet izpregovorjena slovenska beseda v narodno tako ogroženem Šoštanju toli pretresla Frana Rajšterja, da ga je zadel mrtvoud. Od tedaj ni bil več prav trden. Kakor da bi ga bili klicali k sebi njegovi sobojevniki

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti **PALMA** kaučuk potpeknike in potplate

pokojni notar Kačič, Kolšek, župana in Košan, potem ko mu je bilo še dano gledati svobodo svojega ljubljene naroda... Vendar mu je bila še vsaka ura dragocena, bil je še poln načrtov in zato tako življenja željen. Neusahljivo je gorela v njegovi iskreni, plemeniti duši odkritosrčnost, nesebičnost in dobrot. Vsakemu je rad in dobro svetoval, za vsakega imel odprto srce in roke. Kot lesni trgovec je kupil za občino za malenkostno vsoto Planino, iz katere dobavlja Šoštanj že nad 20 let ceneno kurivo. Za njim gredo njegova dobra dela...

Kakoršno življenje, taka smrt, je dejal marsikdo, ko se je razvedelo, da je mirno in lahko zasnovano večno spanje mož, ki je izživel svoje življenje, namenjeno občini blaginji. Borba je bilo njegovo življenje, borba za dosego plemenitih ciljev in bramba zoper krivične napade; zmagale so njegove čednosti in vrline. K pogrebu so se strnile množice iz celega Savinjskega Šaleškega okraja, prihiteli so dični Sokoli iz Slovenjgradca, Mozirja z zastavo, Petrovč, St. Pavla, Žalca, Braslovč, Polzele, Velenja in Šoštanja. Gasilna družiz Velenja, Družmirja in Šoštanja, da mu izkažejo zadnjo počast. Pevci Velenja in Šoštanja so pod vodstvom učitelja Miloša Tajnika odpeli v srce segajoče žalostinke, od srca do src so šle besede g. notarja župana Marinčeka: »Pogrebci! Dasi smo vedeli, da so odločeni Franju Rajšterju radi njegove bolezni in velike starosti samo še kratki dnevi, nas je vendar pretresla žalostna novica o njegovi smrti. Kako tudi ne? Saj bi bil dozorel na drevesu njegovega življenja še marsikateri dober sad tudi za splošnost. Fran Rajšter je bil veljak, kakoršnih ni dosti. Bil je naš dolgoleten župan. Bil je takorekoč Romul, zidar našega mesta, katero je olepšal in razširil z več lepimi poslopji. Bil je naš dolgoleten župan. Bil je vnet in odločen Slovenec tudi že tedaj, ko je bilo to še težko, škodljivo in nevarno. Bil je vedno zvest prijatelj in radodaren podpornik narodnih društev. Pod njegovo gostoljubno streho so imela naša društva, kadar je bilo, svoje pribežališče. Pri njem se je ukrepalo in sklepalo, kar je bilo potrebno v bran zatiranega in kasneje v povečanje njemu tako dragega slovenstva. Po duhu še mlad in prožen je bil zagovornik vsacega napredka. S kako gorečnostjo se je pridružil nameri, da se postavi Sokolski Dom, ki edini more zagotoviti obstoj in razvoj Šoštanjskega Sokola. Ta načrt je podpiral, kakor in kolikor je mogel, denarno in z nasvetom. Brez njegove požrtovalnosti in brez njegovih skušenj bo težje uresničiti to najbolj vročo željo našega Sokola. Kakor ni bilo pri njem drugače mogoče, je pritrjeval tudi, da se zida novo poslopje za toliko potrebno meščansko šolo. Pri sestanku starišev in davkoplačevalcev, ki je bil sklican v ta namen, je prepričevalno povdarjal potrebo prosvete našega naroda po meščanski šoli in obljubil izdatno pomoč. Fran Rajšter je prišel v Šoštanj s kmetov. Tukaj pa ni zatajil, kakor toliko drugih, radi svoje sebičnosti svojega rodu in svojega jezika, ampak je ostal stanovito Slovenec. V priznanje zaslug, ki si jih je Fran Rajšter nabral za mesto Šoštanj, ga je mestna občina soglasno izvolila za svojega častnega meščana. To malo plačilo njegovega truda in njegovih skrbi je bilo še pravočasno. Žal, da se slovesne izročitve diplome častnega meščanstva ni mogel več veseliti, kakor bi bilo želeli. Ko mu je prineslo odposlanstvo občine to najvišje odlikovanje, se je že poslavljajal od svetnega.

Fran Rajšter, Tvoje krepko telo pogreznemo v domačo zemljo, katero si tako ljubil, ko je bila še ponižana, zaničevana in zatirana. Mej nami pa ostanejo Tvoja dobra dela, da se po njih vzgledujemo in jih posnemamo. V imenu mestne občine Šoštanj in v imenu vseh narodnih društev, zlasti pa Tvojega ljubljene: Šoštanjskega Sokola se Ti zahvalim za Tvoja dobra dela in za Tvoje dobre namene, Ti obetam, da Te ne pozabimo, da se bomo ravnali po Tvojem zgledu in Ti kličem na poti, ki Te odpelje prehitro od nas, Zdravo! Pogrebci! Obrišimo solze za Franom Rajšterjem in sklenimo, da pomnik postavimo mu tak, da slednji skuša biti mu enak!»

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.

Kočija

dvovprežna, še dobro ohranjena, se proda. Hugo Bien, Braslovče. 3—2

Pisarniška moč

kontoristinja, zmožna slovenskega, nemškega in srbohrvatskega jezika v govoru in pisavi, strojepisja, stenografije in pisarniških del, se sprejme. Reflektira se samo na dobro moč. Ponudbe z sliko je vposlati na:

Tovarna zlatnine Gatej & Comp. Celje.

Lepo posestvo

se odda v zakup na dolga leta. Poizve se pri Pirc-u, Ljubčno št. 16, Celje. 10 3—3

Objava.

Produktivna čevljarska zadruga vojnih invalidov v Celju je v likvidaciji. Eventuelni upniki se naj tekom 8 dni zglasijo.

Prostovoljna javna dražba

se vrši dne 13. jan. 1923 ob 9. uri dop. Prodalo se bo pohištvo, obleka, perilo in razna posoda. Gregorčičeva ulica 3, spodaj levo. 28 1

Klobuke

kakor tudi moško, žensko in otročjo konfekcijo, razno perilo, pleteno in modno blago, kupite v velikanski izbiri in po najnižjih cenah samo v

veletrgovini

R. Stermecki, Celje.

Prostovoljna javna dražba

se vrši vsled razpusta gospodarstva v nedeljo dne 14. tm. v Medlogu št. 14 (Forsthoft), občina okolica Celje. Prodala se bo 1 polkrvna kobila lipičanka 10 1/2 leta stara, izvrstna za ekvipažo in jahanje, 1 polnokrvni vranec (pastuh), 1 1/2 leta star, 1 kobila za gospodarstvo poltežka, približno 12 let stara, 1 težki, zelo močan 7 1/2 star konj, 3 izvrstne molzne krave (Pinzgauer - Alganer) ena s teletom ter 7 hl vina iz lastne-12 ga vinograda Sabljak. 3—2

Splošna organizacija vojnih invalidov vdov in sirot za Slovensko ozemlje, poverjeništvu v Celju

vabi vse tovariše in tovarišice vojne invalide, vdove in sirote na

redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo dne 14. tm. 1923 ob 9. uri v prostorih hotela Skoberne na Ljubljanski cesti v Celju, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika.
2. Poročilo delegatov Oblastnega odbora iz Ljubljane.
4. Volitev novega odbora.
4. Raznoterosti.

Z ozirom na resne čase v katerih se sedaj nahajamo, prosimo polnoštevilne udeležbe. Podružnice pošljite po možnosti svoje delegate!

ODBOR.

Komercijalni vodja, knjigovodja

z večletno prakso v večjih industrijskih obratih želi mesta. v sličnem podjetju. Nastop mogoč s 1. februarjem 1923

23 Ponudbe na upravnishvo Nove Dube. 2—1

Kupi se

suhe borove deske od 20 mm in 50 mm suhe smrekove deske in to prima. Ponudbe na: Weisbacher, lesna ind. družba, Ljubljana, Dunajska c. 66. 3-3

Hiša na prodaj!

obstoječa iz 4 stanovanj, električna razsvetljava, pri glavni cesti, 10 minut od mesta Celja. Zraven je 1 ali tri njive, kakor je kupcu ugodneje ter gospodarsko poslopje. Zelo pripravna za obrtnika. Proda se po ugodni ceni. Več se izve pri Jos. Verbnik, tesarski mojster, Celje-Gaberje št. 134.

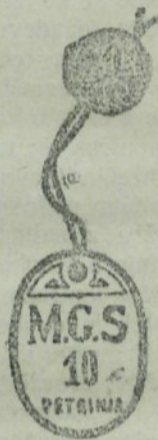
SALAME

prve vrste nova roba

povsem zrela se dobiva povsod!

I. hrv. tvornica salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović sinovi, d. d. Petrinja.

Največje, domače elektrotehnično podjetje:

ELIN družba za elektrotehnično industrijo d. z o. z.

Elin gradi električne centrale in omrežja; Elin proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke; Elin projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi z elektriko.

1321 25—13

Tehnične pisarne in zaloge:

Ljubljana, Dunajska cesta, Palača Ljublj. kreditne banke.

Maribor, Vetrinjska ul. 11.

Hočete li se od Vašeg

REUMATIZMA

temeljito osloboditi? Tisuče ih se več izliječilo

Bolovi u udovima i zglobovima, otečeni zglobovi, zakrčavljene ruke i noge, trzanie i probadanje u raznim dijelovima tijela, pa čak in slabost očiju jesu posljedice reumatičnih i gihtičkih bolesti.

Nudim Vam jedno naravno sredstvo za liječenje!

Nije to univerzalna medicina, nego lijek, kakvoga je dobra majka Priroda darovala

Svakome jedna bezplatna proba. bolesnom čovječanstvu. Svakome jedna bezplatna proba. 21

Pišite mi odmah, pa ću Vam poslati svoje sredstvo i moju poučnu radnju posve besplatno. I vi ćete postati moj zahvalni pristaša.

Ekspedicija OPERN APOTHEKE, BUDAPEST VI. Odio br. 91

ZAHVALA.

V dnevih neizmerne žalosti vsled nenadomestne izgube našega predobrega so-proga, očeta, starege očeta, brata, svaka, tasta in strica, gospoda

FERDINANDA GOLOGRANC

stavbenika, pozesnika, podžupana itd.

došlo nam je od vseh strani toliko globokega sočutja, da se moremo le tem potom najsrčneje zahvaliti.

Zahvalo izrekamo predvsem čast. duhovščini od blizu in daleč, oo. kapucinom in lazaristom, prost. gasilnim društvom Gaberje in Vojnik za častno spremstvo ter vsem drugim mnogoštevilnim udeležencem, ki so spremlili pokojnega na zadnji poti, končno vsem darovalcem prekrasnih vencev.

Posebej se zahvalimo županu občine okol. Celje g. Hrastniku za njegove poslovilne besede ter vsem prijateljem in znancem za tolažbo v času njegove bolezni.

GABERJE - CELJE, dne 8. jan. 1923,

Žalujoči ostali.